

BAMformatie

2023 • 2

Vereniging
BAM Gepensioneerden

Bestuur

Voorzitter

Wim Konings

Vice-Voorzitter / Communicatie

Eric van Baarsel

Secretaris

Willem Aberson

Penningmeester

Jan Brouwer

Activiteitencommissie

Cor Cornelisse

Contactpersonen en leden

Reinier Schuring

Sociaal Economische Commissie

Frits Scheublin

Redactie BAMformatie

Eric van Baarsel

Hilde Duin

Redactieadres BAMformatie

Duinlaan 139

2554 ES Den Haag

Mobiel: 06 513 15 330

E-mailadres: eric@evanbaarsel.nl

Informatieadres VBG

Secretariaat: Els Oosterlaken-van Tol

H.J. Nederhorststraat 1

2801 SC Gouda

Tel.: 0182 59 04 05

Website: www.bam-gepensioneerden.nl

E-mailadres: vbg@bam.com

IBAN nummer NL37 RABO 0188 6797 15

Vereniging BAM Gepensioneerden te Leerdam

De vereniging is aangesloten bij de Koepel Gepensioneerden.

Inhoudsopgave

Pag. 2	Van de redactie
Pag. 3	Van het bestuur
Pag. 4	Wisseling van voorzitter
Pag. 7	Van de SEC
Pag. 8	Van de Activiteitencommissie
Pag. 9	Verslag van voorjaarsexcursie op Urk
Pag. 12	Overnachten in een Frans hotelletje
Pag. 14	Brievenbus
Pag. 14	Verslag Voorjaarsbijeenkomst bij Avifauna
Pag. 16	Nederland heeft het beste pensioenstelsel ter wereld, toch?
Pag. 20	BAM Actueel
Pag. 21	Personalía

Nummer 2023 – 2 / Juni (nr. 108)

Eric van Baarsel, Willem Aberson, Wim Konings, Frits Scheublin, Reinier Schuring, Jan Brouwer, Cor Cornelisse

Van de redactie

Nauwelijks bekomen van de inspanningen voor onze Algemene Ledenvergadering (ALV) of we moeten weer aan de bak voor de tweede editie van BAMformatie van dit jaar. Overigens doen we dat met veel vreugde en inzet. Vooral Cor Cornelisse verdient het om in het schrijverszonnetje te worden gezet, want hij levert aan deze uitgave een substantiële bijdrage.

Het zal de lezer zeker niet ontgaan zijn dat ons blad wordt getooid met een nieuwe omslag, zoals eerder aangekondigd. Op de foto 's van de oude kaft stond een aantal leden, dat niet meer onder ons is en dat vonden we als bestuur niet passend.

Ook nieuw is de eerste bijdrage van Wim Konings, sinds 1 juni jl. onze nieuwe voorzitter. We hebben op de ALV Nico Dirkzwager uitgezwaaid, die vijf jaar lang de voorzittershamer op gedegen en soepele wijze heeft gehanteerd. De redactie dankt hem vanaf deze plaats zeer hartelijk voor zijn schriftelijke bijdragen aan ons blad en wenst Wim Konings veel succes toe in deze voor onze vereniging belangrijke functie. Elders in deze editie staat een interview van beide heren, gemaakt door onze eerdergenoemde onvolprezen Cor.

Wisselingen in het bestuur maken het ook noodzakelijk, dat er een foto van het nieuwe bestuur moet worden gemaakt. In de marge van de ALV hebben we ons als bestuur op een lommerrijke plek in Avifauna laten vereeuwigen. Als het allemaal goed gaat, kan deze foto weer drie jaar mee.

Tijdens de ALV is natuurlijk stilgestaan bij het vijftigjarige bestaan van onze vereniging. Alle aanwezigen werden verwelkomd met koffie en gebak. Tijdens de vergadering werd duidelijk dat de financiële situatie van VBG verdere uitspattingen niet toeliet. In de volgende BAMformatie besteden we wel extra aandacht aan deze verjaardag. Vooral Cor (zeker, dezelfde Cor) heeft zich verdiept in ons verenigingsverleden voor zover de archieven dat mogelijk maakten. Maar het vraagt meer tijd dan we dachten.

Inmiddels hebben we de voorjaarsexcursie naar Urk en de voorjaarsbijeenkomst bij Avifauna achter de rug en de verslagen in deze BAMformatie, geïllustreerd met foto 's, getuigen daarvan. Veel dank aan Artie Wesenhagen, Mariëtte en Joost Lobach en Mariëlle Jansen.

Frits Scheublin praat ons bij over de pensioenen en de Activiteitencommissie maakt melding van wat er dit jaar nog te komen staat.

De twee T's (Timmerman en Tuinman) doen ook deze keer weer van zich spreken. Een zelfgemaakte brievenbus, natuurlijk van hout, en een overnachting in een Frans hotelletje vormden de inspiratie voor hun bijdragen.

En niet te vergeten onze onuitputtelijke Cor, die zijn licht heeft laten schijnen op een actueel onderwerp als ons pensioenstelsel in mondiaal verband. Daarnaast heeft hij de voorzitterswissel nader belicht.

Zoals jullie van ons gewend zijn sluiten we af met BAM Actueel en Personalialia.

Veel leesplezier.

Eric van Baarsel

**Kopij voor
BAMformatie 2023-
3 graag inleveren
bij de redactie vóór
10 september 2023**

Van het bestuur

Nieuw, zowel voor jullie als voor mij. Als net gekozen voorzitter van deze mooie vereniging is het goed dat ik als eerste mijn dank uitspreek voor het vertrouwen dat jullie als vereniging geeft aan mij en het zittende bestuur. Naast mijn benoeming zijn er tijdens de recente Algemene Ledenvergadering (ALV) op 1 juni jl. ook drie zittende bestuursleden herbenoemd voor een nieuwe periode van drie jaar. Wij zullen samen als bestuur vorm en inhoud blijven geven aan de belangenbehartiging en activiteiten van onze vereniging.

Zeker is hier ook een dankwoord op zijn plaats voor Nico, die tijdens de ALV als voorzitter afscheid genomen heeft. Hij heeft dat al aangekondigd in de eerste BAMformatie van dit jaar. Sinds 2018 heeft hij op fijne wijze de vereniging, samen met de andere leden van het bestuur, geleid met oog voor de belangen de BAM- gepensioneerden, die lid zijn van onze vereniging. Ik wens hem en zijn vrouw nog een fijne tijd toe.

Na deze inleidende woorden dringt zich *Nico Dirkzwager en Wim Konings* mogelijk de vraag op waar die nieuwe voorzitter vandaan komt. Dat gaat verteld worden in een interview elders in het blad, zodat ik daar in dit stuk geen antwoord op geef.

Als deze BAMformatie uitkomt is het jaar alweer geruime tijd onderweg. Zoals we gemerkt hebben met veelal politieke en andere problemen. Deels echte problemen maar soms ook “gemaakte” problemen. En met de huidige nieuwsmogelijkheden vaak nauwelijks van elkaar te onderscheiden wat echt en wat namaak is. De berichtgeving over de oorlog in Oekraïne wordt daardoor op momenten ontdaan van de ernst, die deze oorlog in werkelijkheid kenmerkt. Laten we hopen dat de wereldleiders zich dan ook als echte wereldleiders gedragen.

Ter kennismaking met de Vereniging BAM Gepensioneerden heb ik samen met Nico Dirkzwager en Willem Alberson een gesprek bijgewoond op 30 maart met Ruud Joosten, CEO van BAM, om hem bij te praten over het wel en wee van onze vereniging en het overhandigen van het (toen nog concept) jaarverslag. Dat was een open en plezierig gesprek, waar alle onderwerpen die de vereniging bezighoudt, besproken zijn.

In mei werden de 1e kwartaalcijfers van BAM bekend gemaakt. De omzet over dit kwartaal was bijna € 1,5 miljard, wat iets lager was dan in 2022. Het resultaat was met 4 % op een goed niveau, maar wel ruim lager dan in het vergelijkbare kwartaal vorig jaar. De zwakkere woningbouw, verkoop van minder huizen en moeilijkere toelieferingen van materialen zijn daar debet aan. De orderportefeuille is met € 10 miljard vergelijkbaar met die aan het eind van het vorig jaar. Niettemin een resultaat om trots op te zijn.

Inmiddels lonkt de vakantieperiode en is deze al voorzichtig begonnen. Denkend aan de ontspanning na inspanning verheugen we ons daarop. Zon, zee en strand of bossen en bergen met een helderblauw meer. Het kan allemaal, want we zijn niet meer beperkt in onze reismogelijkheden. Of toch wel en schrikken de wachtrijen op Schiphol of de uitvallende vluchten van Transavia ons af. We kunnen altijd nog in ons eigen mooie Nederland op vakantie.

Ik wens jullie een fijne vakantie toe en hoop jullie na de vakantie weer bij onze activiteiten te mogen ontmoeten.

Wim Konings
Voorzitter

Wisseling van voorzitter

Ontmoeting met onze nieuwe voorzitter Wim Konings en zijn voorganger Nico Dirkzwager

Wim Konings

Rijdend op de A59, voorbij dat zotte knooppunt Hooipolder met stoplichten op een snelweg, gaf de TomTom aan de afslag Sprang-Capelle te nemen. Een toeristische route door het fraaie buitengebied bracht mij naar de woning van Wim en Ellen Konings aan de westrand van Kaatsheuvel. Tot drie jaar geleden woonden ze nog in dat buitengebied van Sprang-Capelle in een grote woonboerderij met flink wat grond en weilanden. Daar hielden ze als hobby paarden met af en toe wat veulens erbij. Wim is opgegroeid met dieren op een boerderij, ook in Sprang-Capelle. Nu wonen ze een stuk 'kleiner' met minder tuin en meer leeftijdsbestendig, zonder paarden. In de loop der jaren zijn ze wel gewend te verhuizen. Vanwege werk en behoefte aan meer ruimte hebben ze wel elf woonadressen gehad in Noord-Brabant en Zeeland.

Ellen kwam als 16 jarig meisje vanuit Haarlem in dezelfde straat wonen als waar Wim woonde, een jeugdliefde dus. Wim is met zijn 71 jaar nog een 'jonge' senior, Ellen is een jaartje jonger.

Op mijn vraag of ze het goed vindt dat hij voorzitter wordt, reageert ze heel positief. Ze doen veel samen maar gunnen elkaar ook een eigen invulling. Zelf heeft ze gewerkt als radiologisch laborante in wat nu het Catharine Ziekenhuis in Eindhoven heet. Met de komst van de kinderen bleef ze meer thuis. Ze hebben twee dochters, een zoon en inmiddels tien kleinkinderen in de leeftijden van 5 tot 13 jaar, waar ze beiden ook de nodige maar wel gepaste aandacht aan besteden. Ellen was actief op de scholen van haar kinderen en doet nu veel vrijwilligerswerk in een Woonzorgcentrum in Waalwijk. Dementerende bejaarden, die soms ook somatische klachten hebben, worden in clubjes beziggehouden met bijvoorbeeld handwerkjes maken, maar ook met bingospelen waar de bewoners hilarisch enthousiast graag aan meedoen. Vooral dankbaar werk.

Wim is een echte wegenbouwman. Na zijn hbo-opleiding aan de HTS Weg- en Waterbouwkunde in Tilburg (Civiele Techniek) in 1975 te hebben afgerond, werd nog even getwijfeld om door te gaan naar de Technische Universiteit. Hij zag er toch vanaf na een vlot en uitnodigend sollicitatiegesprek bij de Koninklijke Wegenbouw Stevin in Eindhoven. Hij begon er als uitvoerder en groeide door tot bedrijfsleider. Een bijzondere ervaring was zijn uitzending samen met Ellen en twee kinderen naar midden Nigeria in Afrika, waar ze ruim drie jaar verbleven. Voor beiden wel een vormende periode in een totaal andere cultuur. In 1988 kwam de uitdaging om directeur te worden van de vestiging in Oisterwijk van Wegenbouwbedrijf J. Lintzen uit Sittard. Dit met de bedoeling om meer projecten richting zuidwest Nederland te gaan uitvoeren. In 1999 werd het bedrijf gekocht door de BAM

Groep. In de periode tot 2003 nam BAM meerdere bedrijven over om de wegenbouw tak te versterken. In die periode vervulde Wim verscheidene directiefuncties en werd hij in 2002 benoemd als een van de directieleden van het opgerichte BAM Wegen. Hierin werden alle infra-activiteiten van NBM, HBG en andere bedrijfsonderdelen in Nederland samengevoegd. In 2007 werd hij benoemd tot directievoorzitter. BAM Civiel werd in 2013 toegevoegd, vooruitlopend op de reorganisatie in 2015 tot BAM Infra.

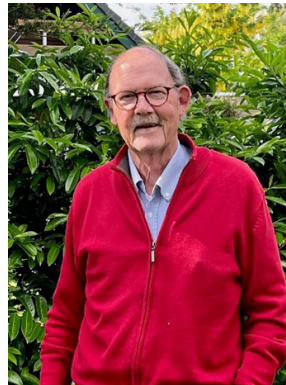

Tijdens de BAM-periode is Wim vanuit zijn functie bij alle grote BAM projecten met een wegenbouw component betrokken geweest. De ombouw van knooppunt Leenderheide, het kruispunt van de A2 en de A67 bij Eindhoven, was zijn eerste project waar hij direct bij betrokken was. In Zeeland heeft hij de nasleep van de Oosterschelde-werken nog meegemaakt met het leveren en verwerken van speciale soorten asfalt voor de dijkbescherming.

In zijn loopbaan heeft hij de permanente ontwikkeling meegemaakt op het gebied van materialen (ZOAB), energiezuinige productie, milieutechnieken en andere laboratorium ontwikkelingen, waarin Nederland in Europa toonaangevend is.

Na 42 jaar werken en lange dagen makend, gaat Wim in 2017 op ruim 65-jarige leeftijd met pensioen en krijgt dan meer tijd voor zijn gezin en andere bezigheden, zoals nu voor het voorzitterschap van VBG. Geboren en getogen in Sprang-Capelle was hij al actief als voorzitter van de Heemkunde-vereniging Sprang-Capelle om samen met 600 enthousiaste leden de lokale historie in beeld te brengen. Het penningmeesterschap van Stichting Brabants Heem kon er ook nog wel bij. Deze stichting

behartigt op provinciaal niveau de belangen van 125 heemkunde kringen met zo'n 31000 leden met betrekking tot het cultureel erfgoed in Noord Brabant.

Nico Dirkwager

In de middag reed ik, zoals zo vaak, binnendoor naar Zevenbergen voor een gesprek met Nico.

Het was de gewoonte dat we samen poolden naar VBG-vergaderingen. Ik reed naar Gouda en Nico nam mij meestal mee naar Bunnik. Altijd heel genoeglijke ritten, gedachten uitwisselen en meningen toetsen. Dat zal ik best gaan missen.

Nico werd op 31 mei 2018 benoemd tot voorzitter tijdens de bijeenkomst in Archeon en heeft die functie beëindigd op 1 juni 2023 in Avifauna, toevallig beide keren in Alphen a/d Rijn.

Hij had nog graag door willen gaan, maar nadat een paar jaar geleden bij hem de Ziekte van Parkinson werd vastgesteld, vindt hij het verstandig om er nu mee te stoppen. Het is een progressieve ziekte die toch steeds meer lichamelijk ongemak en beperkingen met zich meebrengt. Het was dan ook voor hem geen makkelijk besluit. Het gaat nu nog redelijk, hij en Odilde golfen regelmatig en hij traint volop om ook dit jaar de vierdaagse van Nijmegen te lopen.

In de loop van dit jaar betrekken ze een ruim appartement met een groot dakterras waarmee weer een nieuwe levensfase ingaat.

We blikken nog even terug op zijn werkzaam leven dat hij nu nog zo zou invullen. Na de HTS

studie Weg- en Waterbouwkunde in Rotterdam heeft hij wél verder gestudeerd op de TU Delft.

In 1975 begon hij bij HBG Interbeton (het recent opgeheven BAM International) en werkte en verbleef zo'n 17 jaar met zijn gezin in het verre buitenland. Eerst in Pakistan en later in Qatar, Australië, Saudi-Arabië en Libië.

In 1991 keerden ze terug naar Nederland, van waaruit Nico veel op reis was. In 1996 volgde de benoeming tot directeur Interbeton tot aan zijn pensionering in 2010. Toen nog 4 jaar op pad voor adviesfuncties voor internationale aannemers in Australië en Qatar. Als introducé op een VBG-golfdag werd hij toen vriendelijk toch dringend verzocht om ook zelf lid te worden.

Bert Dragt verzoekt Nico dringend om lid te worden (augustus 2015)

Nico vindt dat hij het voorzitterschap steeds met veel plezier en gewaardeerd heeft kunnen uitvoeren. Hij prijst de goede verhoudingen binnen het bestuur. Ieder bestuurslid voert

toegewijd de bij de functie behorende taken uit zonder enige animositeit. Met eventuele kritische opmerkingen naar elkaar kan men goed omgaan. Als er al eens een keer een conflictueuze situatie ontstond, loste hij dat op een menselijke manier en de vrede bewarend, goed op. Hij heeft geen bestuursvergadering gemist en gezamenlijk met de andere bestuursleden is de vereniging nog professioneler gaan opereren. Af en toe wat humor hielp daarbij. Ook zorgde hij voor een uitstekende relatie met de BAM Groep en zijn CEO 's.

Odilde

Nico

&

Wij bedanken Nico voor zijn inzet voor onze mooie vereniging en hadden hem meer jaren als voorzitter gegund. Natuurlijk blijven hij en Odilde gewoon lid en zult u ze kunnen ontmoeten op onze recreatieve dagen. Beiden waren al zeer trouwe deelnemers aan onze activiteiten.

Op mijn vraag aan Wim wat hij wil bereiken als nieuwe voorzitter, sluit dat wel aan bij de wens van Nico. Hij wil het huidige beleid voortzetten met speciale aandacht voor het afnemende aantal leden.

“Onze vereniging bestaat voor en van haar leden. We mogen niet door een kritische grens zakken waarbij het financieel steeds moeilijker wordt om recreatieve dagen voor onze leden te blijven organiseren”.

Wim Konings

Een ander belangrijk punt is voor hem de toenemende mate van digitalisering van de maatschappij waar de vereniging de ogen niet voor kan sluiten. Volgens Wim moeten ook wij daarin mee, ondanks het spanningsveld dat dit kan opleveren voor leden die nog niet zover zijn. "Daar moeten we wel respectvol mee omgaan. Het werk van de SEC, die mede het onderdeel pensioenen behartigt, blijft belangrijk. De focus moet naast de belangenbehartiging liggen op de activiteiten waar leden elkaar kunnen ontmoeten".

Dat kan ik alleen maar onderschrijven. De bestuursleden wensen Wim veel succes en zien er naar uit om met hem samen te werken.

Cor Cornelisse

Van de Sociaal Economische Commissie

De Wet Toekomst Pensioenen

De kogel is door de kerk. De **Wet Toekomst Pensioenen** (WTP) is ook door de Eerste Kamer goedgekeurd. Een weg terug is er niet meer. We gaan er maar het beste van maken. Het grootste verschil tussen oude en nieuwe systeem is de risicoverdeling. Onder de huidige wet garandeert een pensioenfonds een jaarlijkse pensioenbetaling. Het risico dat de beleggingen tegen kunnen vallen en het risico dat we gemiddeld wat langer blijven leven is voor het fonds. Daarom houdt elk fonds een ruime reserve aan. In een slecht beursjaar wordt de reserve kleiner, maar de toegezegde pensioenen blijven op niveau. Pas als de reserves op zijn (de dekkinggraad is dan minder dan 100%), pas dan kan het nodig zijn dat de lopende pensioenen en de pensioentoezeggingen worden gekort.

Wet toekomst pensioenen

Eind 2022 had bpfBOUW een dekkinggraad van ca 140 %. Dat wil zeggen, dat er 40% meer in kas was dan nodig om alle toegezegde pensioenen te kunnen uitkeren. Per 1 januari heeft het fonds onze pensioenen met 14,52% verhoogd. Daarmee daalde de overdekking, maar er bleef nog voldoende reserve in kas.

In het nieuwe systeem verandert dat. Het pensioenfonds belooft niets. De premies worden belegd en op de pensioendatum wordt bekeken hoeveel pensioen kan worden aangekocht. Het pensioenfonds houdt voor iedereen een saldo bij. Dat wordt wel het persoonlijke pensioenpotje genoemd. Beleggingswinsten worden jaarlijks bijgeschreven. Verliezen worden afgeschreven.

Gepensioneerden genieten al een pensioen. Er is nog niet besloten of en hoe dat pensioen mee beweegt met de beleggingsresultaten. BpfBOUW heeft onderzoek gedaan naar de risicobereidheid van gepensioneerden. Daar kwam uit, dat gepensioneerden vooral zekerheid willen dat ze niet gekort worden. Het

kapitaal van de gepensioneerden moet dus defensief worden belegd.

Risicobereidheid gepensioneerden soms groot

Omdat het fonds in het nieuwe systeem geen pensioen garandeert en dus zelf geen beleggingsrisico loopt, is het ook niet nodig een grote reserve aan te houden. We maken ons sterk om de reserve die vrijkomt te gebruiken om de achterstand in indexatie in te lopen. We lopen met de indexatie immers al zo'n 15% achter op de inflatie.

Pensioenen bij Nationale Nederlanden (NN) en Aegon

De pensioenfondsen van Amstelland, **Wilma**, NBM en HBG zijn lang geleden geliquideerd.

De aanspraken werden deels ondergebracht bij NN en Aegon. Wie zo'n pensioen ontvangt, moet een geduldig type zijn. Ieder jaar worden we gebeld door leden die zich afvragen of de verzekeraars hen niet vergeten zijn. Dat is dan niet het geval. Aegon en NN hebben zes maanden nodig om alle wijzigingen die op 1 januari zijn ingegaan in hun systemen door te voeren. Het geld komt eraan, maar het kan even duren.

Van het Pensioenbureau van BAM kregen we het bericht dat veel gepensioneerden BAM bellen met de vraag wat er met hun pensioenen bij NN en Aegon gebeurt in het kader van de nieuwe pensioenwet. Het antwoord is simpel: er gebeurt daar niets. De wet heeft geen betrekking op deze verzekeringen.

De planning

In de vorige **BAMformatie** schetste ik de planning van de invoering van de WTP. Die planning is inmiddels alweer achterhaald. De Eerste Kamer en De Nederlandse Bank vonden de planning onhaalbaar. De minister heeft daarom de uiterste invoeringsdatum verplaatst van 1 januari 2027 naar 1 januari 2028.

Bovendien is die datum uit de wet gehaald. De minister kan nu de uiterste datum per Algemene Maatregel van Bestuur (AMvB) opnieuw verzetten zonder de Tweede Kamer om toestemming te vragen. Dat gaat vast nog een paar keer gebeuren, want de invoering is een verschrikkelijk complexe zaak.

Indexering pensioenen met 0,79%

Per 1 januari 2022 verhoogde **bpfbOUW** de pensioenen met 1,78%. Dat was niet veel, maar meer mocht niet binnen de geldende wetgeving. BAM volgt reglementair het indexeringsbeleid van bpfbOUW en verhoogde ook de pensioenen bij NN en Aegon met 1,78%. Later dat jaar besloot de minister dat er wat meer mocht worden geïndexeerd. BpfbOUW maakte daar gebruik van en indexeerde per 1 juli 2022 met nog eens 0,79%. Het duurde tot oktober voor NN en Aegon die wijziging verwerkt hadden, maar uiteindelijk kregen we de extra toeslag met terugwerkende kracht vanaf 1 juli 2022.

BAM verhoogt de elders verzekerde pensioenen maar één keer per jaar en besloot die extra indexering pas bij de verhoging in januari 2023 te verwerken. Op 1 januari 2023 verhoogde bpfbOUW de pensioenen met 14,52%. BAM telde de achterstallige toeslag van 0,79% uit 2022 op bij de 14,52% uit 2023. Samen (met rente over rente) 15,44%. En nu komt de teleurstelling. Omdat BAM bpfbOUW volgt tot maximaal 3% per jaar, kregen we maar 3%.

Wij hebben beargumenteerd, dat die extra 0,79% bij 2022 hoort. En in dat jaar werd de 3% maximaal niet bereikt. BAM houdt vol, dat de 0,79% nu bij 2023 hoort en dus niet wordt uitbetaald. We zijn zwaar teleurgesteld in dit beleid. Het laatste woord is hier nog niet over gesproken. Wordt vervolgd.

Frits Scheublin

Van de Activiteitencommissie

Als jullie dit lezen hebben we alweer een aantal recreatieve dagen meegemaakt. We bezochten het voormalig Zuiderzee-eiland Urk met boottocht over het IJsselmeer, wandelingen op Urk en shows van klederdrachten. We waren op bezoek bij Avifauna in Alphen a/d Rijn met de Algemene Ledenvergadering, een boottocht over het Braassemmeer en wandelen door het vogel- en zoo- park. Elders in dit magazine staan de verslagen met foto's om te kunnen nagenieten.

17 augustus 2023 VBG Golfdag

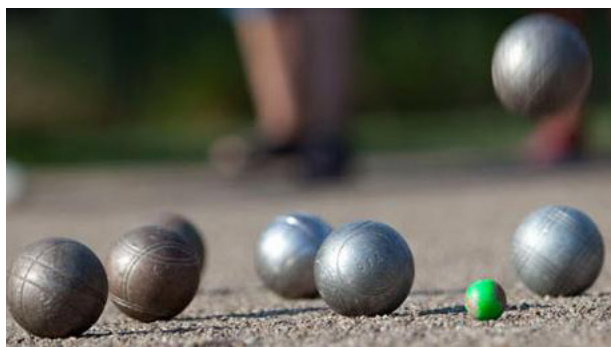
De traditionele VBG Golfdag is dit jaar op donderdag 17 augustus 2023. Naast de 18-holes baan is er ook weer een 9-holes traject. De belangstelling voor de clinic was vorig jaar wat mager. Toch gaan we ermee door om jullie kennis te laten maken met deze gezonde sport.

Voor het tweede jaar organiseren wij op vrijdag 21 juli 2023 weer een Petanque-middag bij PVG in Gouda. We laten de 'Jeu de Boules' ballen weer rollen. Doen jullie ook mee?

Noteer vast de Najaarsbijeenkomst op 7 of 13 september in 's-Hertogenbosch en de Najaarsexcursie op 2 november naar Groesbeek. Raadpleeg voor meer informatie over het activiteitenprogramma onze website bij Activiteiten.

Misschien ben je naar de Dag van de Bouw geweest die op zaterdag 17 juni 2023 werd gehouden. Wellicht was het een BAM-project.

Wij zijn benieuwd naar je verhaal en plaatsen dat met foto graag in een volgende BAMformatie.

21 juli 2023 Petanquemiddag

Langzaam betreden we als vereniging het pad der digitalisering. Bij de aanmelding voor de Petanquemiddag onderzoeken we de mogelijkheid digitaal in te schrijven. Mogelijk kunnen de betalingen van de gevraagde eigen bijdragen in de toekomst ook digitaal afgehandeld worden.

Op de oproep om onze Activiteitencommissie te komen versterken werd helaas nog niet gereageerd. Jammer, want het is ontzettend leuk en ook dankbaar werk. De commissie zoekt kandidaten (vrouw en man) om zich bij ons aan te sluiten. Kom eens kennis maken met de huidige AC-leden, woon een AC-vergadering bij en help een keer mee met het organiseren.

ACTIVITEITEN
Commissie **ZOEKT**
JOU!

Wij begroeten jullie graag weer op onze komende recreatieve activiteitendagen.

Heb je suggesties voor weer nieuwe bezoeklocaties, schroom niet en laat het ons weten!

Activiteitencommissie

Verslag van de voorjaarsexcursie 'op' Urk op 13 april en 2 mei 2023

Naar Urk voor boottochten, rondleidingen en klederdrachtshows

Deze excursie was al vroegtijdig bekend gemaakt en de belangstelling van deelnemers was groot. Vrij snel na de inschrijving was deze dag al volgeboekt, zodat de organisatie had besloten de optie voor een tweede dag vast te leggen. In totaal kwamen er bijna 240 leden.

Het begin van eerste dag was niet optimaal. Koud, veel regen en wind en files op weg naar Urk. Maar op Urk aangekomen werden we al op het parkeerterrein verwelkomt bij de kade, waar onze boot 'De Zuiderzee' lag te wachten. Op de tweede dag hadden we meer geluk met het weer. De zon poogde voortdurend door te breken en vanwege de meivakantie was de rit naar Urk goed te doen. Opvallend was dat het landschap in de polders werkelijk vol staat met alle soorten windmolens, sommigen hoger dan de Eiffeltoren. Bijna een groot windmolenbos.

Aan boord werden we ontvangen met koffie of thee en appelgebak, zodat je kon acclimatiseren en een plaats kon zoeken op het beneden-of bovendeck.

Een kwartier voor de afvaart, die om 11.00 uur gepland stond, waren de eerste dag nog niet

alle deelnemers aanwezig en werd besloten om nog te wachten op de laatkomers. Op 2 mei was iedereen ruim op tijd aan boord.

Vanwege de harde wind besloot de kapitein wel om op 13 april een andere vaarroute te kiezen dan oorspronkelijk gedacht. Geen probleem, we zaten droog met een mooi uitzicht op het onstuimige IJsselmeer en er kon rustig bijgepraat worden met ex-collega's en andere BAM- senioren. Op 2 mei gingen we wel verder het Ketelmeer op met zijn vele aangelegde natuureilanden.

Op de boot werd ook de lunch geserveerd en we werden verrast door een goed gevuld plateau, dat vanuit de vloer omhoogkwam uit de keuken op het onderdek. Gevarieerde broodjes met beleg en natuurlijk de lekkerste versgebakken kibbeling van Nederland.

Gedurende de vaartocht kregen we informatie over Urk, dat van eiland aan drie kanten was ingepolderd, over de vele windmolens, de vuurtoren en de relatie met Amsterdam.

Schipper Riekelt Brouwer, die met zijn gezin het familiebedrijf 'De Zuiderzee' leidt, vertelde er enthousiast over. Dat Urk vele plagen had doorstaan. De Zuiderzee werd IJsselmeer, een klap voor de visserij. Dat Urk tussen 1620 en 1792 bezit was van Amsterdam en diende als

oriëntatiepunt voor de binnenlopende handelsschepen. Maar ook dat de baby's hier niet door de ooeivaar worden gebracht maar worden opgehaald bij de 'Ommele Bommelestien', een grote, gladde zwerfkei uit de ijstijd, net boven water uitstekend op tachtig meter roeien van de kust. Dat de visindustrie hier is uitgegroeid tot één van de grootste ter wereld. Op het imposante bedrijventerrein wordt vis geïmporteerd en verhandeld en online wordt op veilingen vis uit de hele wereld binnengehaald. Best wel indrukwekkend voor dit kleine vissersdorp.

Nadat we weer aangemeerd waren, hadden we de keuze tussen een wandeling door het dorp met een gids, via de diverse ginkies (smalle doorgangen tussen de woningen) of aan boord blijven voor een presentatie van de originele Urker klederdracht.

Wij volgden onze gids met een wandeling door de oude dorpskern waar vanwege plaatsgebrek de kleine huisjes dicht op elkaar staan in een doolhof van leuke steegjes

(Ginkies). Met verrassende doorkijkjes, knusse pleintjes en karakteristieke geveltekens.

Naar het Kerkje aan Zee vlak bij het plein met het vissersmonument en het beeld van een vertwijfelde over het water uitkijkende vrouw, wachtend op de mannen die nooit meer thuis komen. De markante, authentieke nog werkende vuurtoren. De dorpskern is verdeeld in genummerde wijken met huisnummers. Onze gids woonde op wijk 5/49, geen straatnamen. Als afscheidsgroet werd door toevallig langslopende Urker dames 'het Wilhelmus' ten gehore gebracht.

Een flink aantal gasten kwamen we later op de dag weer tegen in Restaurant 'de Zeebodem', mooi gelegen aan de haven, voor het uitstekend verzorgde facultatieve diner. Het werd er nog heel gezellig.

Al met al was het weer een zeer geslaagde excursie, tot in de puntjes goed geregeld!

Artie Wesenhagen samen met Cor Cornelisse

Artie Wesenhagen is vele jaren projectcoördinator geweest bij Wilma Bouw in Den Haag. Hij was in eerste instantie betrokken bij de uitvoering van woningbouwprojecten in de werkvoorbereiding en coördinatie, later bij de projectontwikkeling van bouwprojecten.

Activiteitencommissie

Op de in de haven van Urk aangemeerde boot 'De Zuiderzee' volgden wij de modeshow van Urker klederdrachten

Nadat het passagiersschip De Zuiderzee rond 13.30 uur terug in de haven was gekomen,

gingen de meeste gasten van boord voor de zogenoemde Ginkiestocht begeleid met gidsen.

Zowel op 13 april als op 2 mei bleef een 25-tal achter op De Zuiderzee en kregen daar uitleg over de klederdracht op Urk. Op 2 mei werd de klederdracht getoond door 3 Urker vrouwen en 2 mannen. Vanwege de schoolvakantie waren er deze keer ook drie kinderen bij. Trots toonden zij allemaal hun prachtige kledij.

Brechje had een mooie zilveren kap op, in combinatie met kant. Alles wat ze aan had was met de hand gemaakt, ook de plooiën in de zwarte rok en het schort van 100 jaar oud. Ze had een hemd met zwart

geborduurde bloemen erop en daarover een speciale omslagdoek. Daarboven een prachtige ketting met gouden slot (van haar moeder). Haar vriendin had ook een zwarte rok en schort aan, maar een speciaal gemaakte bloemige blouse daarboven. Als ze in rouw zijn is de blouse ook zwart.

De mannen hadden karakteristieke zwart gebreide kousen aan, met bijzondere zwarte schoenen (soms zwarte klompen). De trui was ook met de hand gebreid. Aan de hand van de patronen kan men zien waar iemand vandaan komt. Er staan ook initialen op, zodat men bij een ongeval op zee altijd na kan gaan waar iemand vandaan komt en bij wie iemand hoort.

Dat één van de mannen zijn broek liet zakken om het ondergoed te tonen, was op zich niet aanstootgevend, integendeel. De onderbroek was bijna net zo groot als de gewone broek. Daarvan heb je er waarschijnlijk niet zeven in de kast liggen om elke dag een schone aan te kunnen

trekken. Pronkstukken van de klederdracht

zoals, het 'middelde', de 'broekstukken' en 'klap' werden met trots getoond. Elk jaar op Pinksterzaterdag kleedt het merendeel van de bevolking zich weer in het 'Urkers'. Ook steeds meer jongeren doen daar aan mee. Het wordt zo een feestelijke en kleurrijke Urker dag.

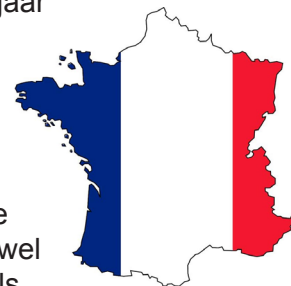
De presentatie was een mooi alternatief voor de deelnemers die niet op Ginkiestocht gingen.

Dat maakte de dag op Urk voor alle gasten helemaal af.

Mariëtte en Joost Lobach

Overnachten in een Frans hotelletje

Omdat we in Frankrijk eigenaar zijn van een oude woning met een grote tuin eromheen, gaan we er een aantal keren per jaar heen om even weg te zijn van de Nederlandse beslommingen. Omdat vliegen steeds minder in trek is, gaan we meestal met de auto. Zo ook dit jaar weer. Maar aangezien mijn vrouw een nieuwe heup had gekregen, was ik op zowel heen als terugreis aangewezen als de enige chauffeur.

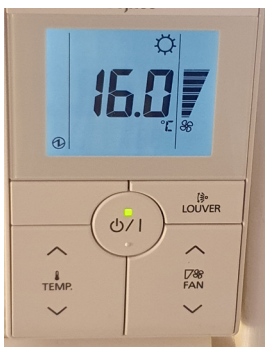
De heenreis verliep vlot. Om 05.00 uur vertrokken en dus nog af en toe, in Nederland (vóór 06.00 uur) de "normale" maximumsnelheid van 130 km/uur, in België 120 en in Frankrijk weer 130 kunnen rijden. Dan om 09.30 uur langs Parijs gereden. Op zondag is dat geen probleem. En de 1000 km wordt dan in 10 uur afgelegd!.

Maar op de terugreis wordt het wel een probleem. Dan gaan we pas om 08.00 uur vertrekken na eerst het huis op orde te hebben gebracht (voor huurders die vaak na ons zullen komen). Dan pas om 13.00 uur bij Parijs. Vermoeiend en vol met risico's (ook op zondag) Daarom gaan we laatste jaren, net

onder Parijs, op zaterdag overnachten in een middelgroot hotel.

Zo ook dit jaar. Dit keer kozen we voor een ander hotel. Van de hotelketen: Best Western Hotels. Zag er leuk uit. Was zeer centraal gelegen en bijna tegen de ruïnes van een oud kasteel gebouwd. Het bood uitzicht op een oude kerk met kasteelresten. En onze auto konden we parkeren tegenover het hotel. In een oude, overdekte, markthal. In de schaduw dus. Prettig, want onze koelboxen moesten het in de nacht zonder extra stroom doen.

In onze hotelkamer leek alles in orde. In de avond gezellig geborrel en gedineerd. Maar s 'avonds terug in onze kamer bleek de airc niet ingeschakeld te zijn. Er was wel een bedieningspaneel. Leek vrij eenvoudig.

Temperatuur omlaag gezet en de fan voluit gezet, maar er gebeurde niets. Informatie hoe alle apparatuur werkte bleek niet aanwezig. Nergens een brief met de gebruikelijke hotelinstructies te vinden. Wel vonden we als beleid van het hotel de tekst: Sobriété énergétique. Sober met energie omgaan? Mijn computer gaf later evenwel als vertaling: energie nuchterheid! Met beleid gebruiken dus. We vonden alleen een klein briefje, Livret d'accueil geheten, waarin gemeld werd dat de "Guest directory" op hun website was te vinden. Er staat: met behulp van uw fototoestel (appareil photo). Ik denk toch dat ze daarmee een mobiele telefoon bedoelen. Met de aanwijzing dat we hiermee even de QR-code moesten scannen om meer informatie te kunnen ontdekken.

Maar we waren zo ontspannen naar het hotel gegaan, dat we dachten geen mobieltje nodig te hebben. Tevens bleek ons mobieltje ontladen te zijn en de oplaadkabels lagen nog in de auto. Dan maar in de late avond naar de auto gelopen en kabeltjes gehaald. Maar het duurt wel erg lang voordat je telefoon dan weer is opgeladen. Bij de receptie het probleem gemeld. Portier is meegegaan naar de kamer en keek naar het bedieningspaneel. Ook hij kreeg het niet aan de praat. Er werd ons verteld, dat ze het "even" op hun computer zouden nakijken. Niets meer van gehoord. (In de avond liggen ook alle elektriciens te ontspannen?) Intussen liep de temperatuur in onze kamer op tot wel 24 graden.

Toen maar een raam opengezet. Met dichte gordijnen is dat niet zo gemakkelijk. Met als gevolg dat wel de temperatuur daalde maar ook elk half uur het geluid van de kerkklokken tegenover ons hotel luid naar binnen kwam. Uiteindelijk toch enigszins, met tussenpozen kunnen slapen.

Airco bleef niet werken. Toch energiebesparing?

Het feit dat je een werkende mobiele telefoon paraat moet hebben om alle instructies van een hotel te kunnen lezen, dat is toch wel bedroevend. Het bespaart alleen, eenmalig, papier en daardoor mogelijk goed voor het milieu.

Maar als persoon op leeftijd (80) word je ogenschijnlijk niet voor vol aangezien als je geen opgeladen telefoon bij je hebt. En je bent geneigd om volgende keer een ander hotel te nemen.

En daarbij nog: als je de hotelinformatie later wel kunt lezen zie je, na enige moeite, alle tijden van ontbijt en diner, raadgevingen hoe je je kamer moet achterlaten, nuttige tips, adressen en dergelijke. Maar alleen in het Engels. Geen mogelijkheid om die ook in Nederlands te lezen. Terwijl er toch veel Nederlanders in dit hotel verbleven. Met de huidige technieken zou dat moeiteloos moeten kunnen.

Om het ongemak enigszins te vergoeden, hoefden we, bij het afrekenen ons ontbijt niet te betalen.

Omdat we in toekomst toch vaker van dit centraal gelegen oud hotel gebruik willen maken, heb ik zelf alle hotelinstructies maar door Google, in het Nederlands, laten vertalen. Zodat we volgende keer alles meteen beschikbaar hebben.

Door schade en schande word je wijs. Maar begrijpen doe je het niet.

Tuinman

Brievenbus

Ook in het digitale tijdperk is een brievenbus nog onmisbaar, ondanks zijn beperkingen. Een brievenbus verraadt door uitstekende post of de bewoner van huis is of dat die nog in zijn nest ligt. Hij is vaak te klein en biedt ook geen oplossing voor pakjes.

TIMMERMAN heeft daar iets op bedacht en gemaakt. Zijn brievenbus is zonder een brievenbusleuf, geheel van hout natuurlijk, circa 40x40x35 cm. Hij is nog nergens te koop maar wel al 20 jaar beproefd in het buitengebied.

Zijn brievenbus heeft geen sleuf maar

een schuine klep, scharnierend als een lessenaarsdeksel met overstekken. Alles gaat er onzichtbaar in tot de klep wordt geopend door bezorgers of eigenaar. Wie die zelf gaat maken, maakt er meteen twee, door een dubbelhoge gewoon schuin in tweeën te zagen. Daarvan een helft te bewaren voor de eerstvolgende verjaardag van één zijner vriendinnen. In de bodem van beiden in een hoek een gat voor het doorsteken en bevestigen van een paal, die tot op de goede hoogte in de grond wordt geslagen.

TIMMERMAN

Verslag Voorjaarsbijeenkomst bij Avifauna

De 3 V's van 1 juni 2023,

De V van Vergaderen

de V van Varen

en de V van Vogels

Mooier kon de Activiteitencommissie het niet maken. Voor 'elck wat wils', nuttig en aangenaam, voor de leden van VBG was weer een prachtige dag georganiseerd. Iets meer zon en minder wind zou nog aangener zijn geweest.

Al vroeg kwamen de eerste leden aan bij Avifauna in Alphen aan de Rijn. Na het verplichte inschrijven (iedereen kreeg meteen 3 muntjes voor extra consumpties, altijd welkom) was er prima koffie met een echt VBG – 50 gebakje. Een letterlijk erg smakvolle manier om ons 50-jarig bestaan een feestelijk tintje te geven! Het duurde niet lang of het gezellige geroezemoes uit het restaurant verspreidde zich naar de inschrijfbalie. De wachtenden daar keken al spiedend de zaal in of ze ook bekenden zagen en hoorden, en vaak was dat zo.

De Algemene Ledenvergadering (ALV) was natuurlijk waar we allemaal voor gekomen waren. Er waren wat problemen met het geluid (gebeurt vaker) en met het beeld (gebeurt vaker), waardoor het verhaal van de eerste inleider, Ruud Joosten (CEO BAM) niet voor iedereen goed te volgen was. Maar de kern van het verhaal: BAM wordt steeds duurzamer en vooruitstrevender, was duidelijk. Het gaat op dit moment goed met BAM en daar zijn we allemaal blij mee. Er komen mindere tijden aan (gebeurt vaker) maar ook daarmee wordt rekening gehouden. Er waren goede vragen waarop ook goede antwoorden kwamen. Eén vragensteller informeerde naar de tegenvallende indexaties van de Nationale Nederlanden en Aegon pensioenen. De heer Joosten antwoordde, dat hij daar weliswaar

Ruud Joosten

niet over ging (want dat doet BAM Nederland) maar dat hij er wel naar ging kijken. Wordt vervolgd.

Vervolgens startten we met onze ALV. Het inhoudelijke verslag is te zijner tijd te vinden op onze website, maar op deze plek vast even een sfeerimpressie. Het bestuur had duidelijk hard gewerkt. Er werd verantwoording afgelegd voor het gevoerde beleid: wat hebben we gedaan, wat heeft het gekost en was dat binnen de begroting? (spoiler: niet helemaal). Er werden plannen voorgelegd: wat gaan we doen, wat gaat dat kosten, en past dat binnen de begroting? (spoiler: niet helemaal). We werden in hoog tempo bijgepraat door de voorzitters van de verschillende commissies (ieder had maximale spreektijd meegekregen en daar werd streng op toegezien). Veel voorstellen kwamen langs. En van die vele voorstellen werden er veel goedgekeurd met handopsteking of zelfs met applaus. Eén voorstel redde het niet: het gefaseerd en gedeeltelijk afschaffen van de 85-plus regeling. Er kwam commentaar uit de zaal en het bestuur gaat een nieuw voorstel formuleren. En toen het laatste onderdeel, het afscheid van onze voorzitter Nico Dirkzwager. Nico treedt af vanwege gezondheidsredenen en dat is een verlies voor de vereniging. Maar vooral is het erg naar voor hemzelf, want hij was vast graag nog wat langer voorzitter gebleven. Ook hier vandaan: dank je wel Nico, we gaan je missen.

Het bestuur heeft een opvolger gevonden, Wim Konings, die zonder tegenkandidaat meteen in functie kon treden. Hij vond het een eer om voorzitter te mogen worden en sloot de vergadering af.

Weer beneden in de gezellige Struisvogelzaal stond de lunch al klaar. Heerlijke broodjes, sandwiches, kroketten, het was allemaal uitstekend verzorgd. Met bijpraten waren we nog niet klaar dus het was weer een gezellig geroezemoes.

Na zo lang binnen zitten wilden we wel even de benen strekken en dat gebeurde dan ook. Klein stukje wandelen en daar lagen twee rondvaartboten voor ons klaar. De schepen draaiden Avifauna de rug toe en voeren de Heimanswetering op. We kregen onderweg nog wat uitleg van de kapitein, maar eerlijk gezegd, daar heeft uw reporter weinig van meegekregen. Iets met molens en bijzondere kerken, historisch erfgoed alom.

Wat wel indruk maakte waren de gigantische villa's bij Woubrugge. Tuin aan het water, aanlegsteigers (meervoud, je moet je 2e en 3e boot toch ook kwijt kunnen), terrassen, zelfs een enkel zwembad. Groot, groter, grootst. Gelukkig werd het daarna weer wat landelijker en konden we genieten van de oevers van de Woudwetering en het onverwacht grote Braassemermeer. De terugweg was hetzelfde als de heenweg maar dat gaf niet, want nu konden we de andere kant van de oevers bekijken! En, eigenlijk overbodig te vermelden, er werd weer zoveel (bij)gepraat dat niet iedereen steeds oog had voor wat er langs kwam.

Hierna hadden we nog ruim de tijd om te gaan genieten van het Vogelpark. Een belevenis. Nog nooit zoveel vreemde vogels bij elkaar gezien. Als bouwers zagen we natuurlijk wel dat het onderhoud van het park nogal te wensen overliet, maar ik heb begrepen dat de renovatieplannen klaarliggen. Daar is dan een aannemer weer blij mee! Het was geweldig om zulke zeldzame vogels van dichtbij te kunnen bekijken. Ik herinner me de Langkuifneushoornvogel (Scrabble-woord):

een prachtige vogel, die ons aankeek met zo'n blik van 'wat doe ik hier eigenlijk en wat zit jij mij aan te kijken?' En daar had hij dan wel weer een beetje gelijk in.

Het was leuk overall groepjes VBG-leden te zien: bij de vogels, op een bankje, tegen een hek, maar steeds gezellig met elkaar pratend. Wie te vroeg voor het diner weer terug was, kon een drankje nemen op het terras maar ojee, het was daar wel frisjes. Het voorjaar kwam laat dit jaar! Gelukkig konden we snel weer terecht in de dinerzaal met zijn grote ronde gedekte tafels.

Het saté-buffet deed zijn naam eer aan. Rundersaté, kipsaté en varkenssaté met allerlei bijgerechten. Alweer voor 'elck wat wils'. Drankjes erbij, praatje erbij, de sfeer was opperbest.

Bij het afscheid nemen hoorden we: “Tot dan!”, “We bellen nog!”, “Was weer reuze gezellig!” en “Dank je wel!” (voor de afscheid nemende voorzitter) En natuurlijk ook ‘dankjewel’ voor de organisatoren Cor Cornelisse en Wim Beukers!

Marielle Jansen (foto's van Wim Beukers, Gerard de Graaff)

Marielle Jansen werkte bij de TBI-Groep (*J.P. van Eesteren en ERA Bouw*) en later bij de Van Wijnen Groep in diverse HR functies. Als partner-lid is ze bij veel leden bekend als contactpersoon voor de regio's Utrecht en Gorinchem. Tevens is ze lid van het Verantwoordingsorgaan (VO) van bpfBOUW waarin ze onze pensioenrechten behartigt.

Activiteitencommissie

Nederland heeft het beste pensioenstelsel ter wereld, toch?

Inderdaad is Nederland wereldkampioen pensioenstelsels. Jaren stond ons land op nummer 1, maar de laatste jaren is het stuivertje wisselen met Denemarken en, jawel, IJsland. Een A-status.

De verwachting is dat de komende pensioenwetswijziging hier niets aan af doet. Listig is nog hoe om te gaan met de groeiende groep zelfstandigen (ZZP'ers) die nauwelijks een eigen pensioen opbouwen. Een latere zorg voor onze (klein)kinderen? Ons huidige pensioenvermogen is ca. € 1.500 miljard, onze totale hypotheekschuld is ca. € 800 miljard.

Hoe doen andere landen het. De ‘ontwikkelde’ landen kennen veelal voorzieningen voor de ‘oude dag’. In Europa, Noord-Amerika, een aantal landen in Azië, Australië en Nieuw Zeeland, Japan, diverse landen in Zuid-Amerika en Zuid-Afrika. In ontwikkelingslanden zoals verder in Afrika is hierin nauwelijks voorzien; de ‘oudjes’ worden verzorgd door hun kroost. Een veertigtal landen heeft de beschikking over zo'n 90% van de pensioenpotten. Dus zo'n honderdzestig landen niet! In China met 18% van de wereldbevolking gaat het staatsgestuurd en valt het onder de sociale zekerheid. Opvallend is dat men daar al rond 55 jaar oud met pensioen kan. In 2023 wordt in Nederland de AOW-leeftijd 66 jaar en 10 maanden, in 2024 t/m 2027 blijft het 67 jaar met daarna ieder volgend jaar een verhoging van 3 maanden. In de meeste landen ligt de pensioenleeftijd rond 65 jaar. In Griekenland en Frankrijk stopt men al met 62 jaar. De algemene trend is om stapsgewijs de pensioengerechtigde leeftijd te verhogen. Landen worstelen ermee, want politiek scoor je er niet mee. Recent nog waren er stakingsgolven in Frankrijk.

Cees Grimbergen

Bij de oudedagvoorzieningen zijn de belangrijkste vragen: hoe **toereikend** is het (is het genoeg om van te leven), hoe **houdbaar** is het (blijft het betaalbaar gezien de

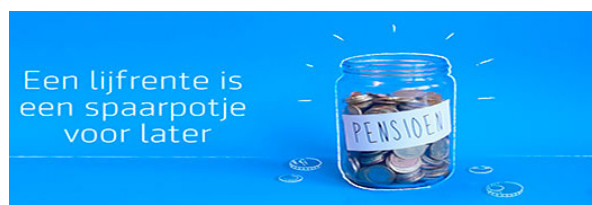
demografische ontwikkelingen waarbij er minder werkenden zijn tegenover steeds meer gepensioneerden die ook nog langer blijven leven) en hoe **integer** werken de pensioenuitvoerders (is het eerlijk en transparant)? In de documentaires Zwarte Zwanen van journalist Cees Grimbergen gaat het juist over de schimmige wereld van ons pensioengeld, dat via geheimzinnige beleggingen de wereld over gaat met hoge verdiensten voor de uitvoerders en vermogensbeleggers. Geld is er altijd in ruime mate aanwezig.

Ons pensioenstelsel bestaat uit drie pijlers: **1ste: de AOW**, een basisinkomen om te kunnen rondkomen. Iedereen die hier woont of werkt krijgt AOW. De werkenden betalen de premies voor de gepensioneerden. Het is een omslagstelsel aangevuld met belastinggeld.

AOW (AahOhWee?)

2de: Pensioenopbouw via de werkgever. Werkgever (2/3) en werknemer (1/3) betalen gezamenlijk de pensioenpremies. Dit is een systeem waar zo'n 90% verplicht aan meedoet. De pensioenuitvoerder is een pensioenfonds, dat de premies belegt om later aanvullend pensioen te kunnen betalen. Voor onze branche is dit bpfBOUW. Een dag in de week werk je voor een aanvullende uitkering. Dit heet een kapitaaldeckingsstelsel.

3de: Individuele aanvullende pensioenvoorzieningen. Hierbij spaar je fiscaal aantrekkelijk voor extra pensioen. Door het kopen van een pensioenproduct bij banken of verzekeraars zoals een excedentpensioen, lijfrenten, koopsommen of levensverzekeringen.

Voor ZZP'ers geldt nu nog een vrijwillige deelname aan verschillende speciaal op hen afgestemde pensioenregelingen. Het is een

eigen keuze om hieraan mee te doen en voor welk bedrag.

In Europa kent Duitsland een vergelijkbaar omslagstelsel, maar dan alleen voor degenen die gewerkt en premie betaald hebben. Daarin voor de minima een aanvullend pensioen op bijstandsniveau. De tweede en derde pijler acteren op laag niveau. De staat geeft 80% van de pensioensom uit, uitkomend op een karige oudedagvoorziening.

België kent een soortgelijk systeem als wij met de voor hen kenmerkende mooie benamingen zoals 'rustpensioen' en 'extralegaal pensioen'. Ze komen uit op 60% uitkering van het gemiddelde loon, bepaald geen vetpot.

De zuidelijke landen als Italië, Spanje, Griekenland en ook Frankrijk kennen een verplicht overheidspensioen. Voor Spanje en Frankrijk geldt een relatief hoge uitkering van 90%. In alle vier de landen hangt het af van dienstjaren (minimaal 15 jaar) en inkomen. Aanvullend pensioen gaat via de overheid of de werkgever, maar deze bijdrage is gering. De opgebrachte premies zijn in het algemeen lager dan in Nederland, met als gevolg een mindere vulling van de pensioenpotten en navenante uitkeringen.

In de Scandinavische landen is het pensioen goed geregeld. Vergelijkbaar met Nederland en in Zweden met veel keuzevrijheid bij aanvullende pensioenregelingen en in Noorwegen het voordeel van een hele grote staatsspaarpot door olie- en gasinkomsten.

Denemarken kent een staatspensioen (AOW) met daarbovenop een inkomensafhankelijke toeslag; meer verdienen betekent minder staatsuitkering. Aanvullend hebben ze een nationaal staatsfonds, waaraan werkenden elk jaar een vast bedrag afdragen dat risicomijdend wordt belegd. Eigenlijk een mengvorm van omslag- en kapitaaldekking. Vervolgens een verplicht aanvullend pensioen via de werkgever. Niet in een grote pensioenpot zoals in Nederland, maar in een persoonlijk pensioenpotje met keuze voor verschillende beleggingsrisico's.

Het Verenigd Koninkrijk kent nog niet zo lang een met Nederland vergelijkbaar systeem. Het omslagstelsel is wel inkomensafhankelijk maar voor een volledige uitkering moet er 35 jaar premie zijn ingelegd. Er is sinds 2016 een automatische pensioenopbouw via de werkgever, maar dat gaat op vrijwillige basis en is geen verplichting. De premie is een stuk minder met navenant een lagere pensioenopbrengst.

De Verenigde Staten kent een heel eigen benadering met nauwelijks een sociaal vangnet en oudedagvoorzieningen. Veel mensen zijn afhankelijk van liefdadigheidsinstellingen en christelijke instanties. De naam VS zegt het al, het bestaat uit 50 afzonderlijke staten die al naar gelang de achtergrond van hun bevolking, regelingen kiezen. De overheidspensioenen (Social Security) volgen een progressief systeem; met hogere inkomens krijg je lagere uitkeringen. In de publieke sector nemen alle werknemers deel aan een pensioenregeling. In de private sector is deelname aan een pensioenregeling niet verplicht. Het gevolg is dat maar 50% deelneemt en pensioen opbouwt dat daarna nog afhankelijk is van beurschommelingen.

In de voormalige Oostbloklanden merk je invloed van de Europese regelgeving met een trage uitbouw van een passend pensioenstelsel. Zelfs in Rusland is dit aan de orde. Het is een afscheid van sociale staatsgestuurde uitkeringen. Die uitkeringen blijven nog erg karig en ook hier is veel weerstand tegen de verhoging van de pensioenleeftijd.

De dekkingsgraad gaat door de stijgende rente bij al onze pensioenfondsen omhoog. Veel fondsen durven het aan om te gaan indexeren. Ons pensioenfonds bpfbouw heeft nu een dekkingsgraad van 140% en dat geeft ruimte om de pensioenen te verhogen. Jarenlang is er geen of nauwelijks een indexering geweest. Vanaf januari 2023 is het pensioen met 14,5% verhoogd! Dit ook als een uitvloeisel van de aanstaande nieuwe pensioenwet.

Heel Europa kampt met de toenemende vergrijzing en het langer in leven blijven van de pensioengerechtigden, waardoor omslagstelsels onhoudbaar worden. Het Europese pensioenbeleid is erop gericht dat iedere EU-burger een adequaat pensioen kan opbouwen om een armoedeval onder ouderen te voorkomen.

Cor Cornelisse

ACTIVITEITEN
Commissie **ZOEKT**
JOU!

Gebiedsontwikkelaar AM en Wageningen University & Research (WUR) gaan samen onderzoek doen naar de kansen en knelpunten in processen van gebiedsontwikkeling om de ambities voor natuur-inclusief bouwen gerealiseerd te krijgen. Centraal in dit gezamenlijke onderzoek staat het project Zoë dat AM de komende jaren ontwikkelt in de Amsterdamse Sluisbuurt. Een natuur-inclusieve buurt is een buurt waarin de natuur integraal in de ontwikkelopgave is meegenomen.

Er wordt gewerkt aan de bescherming van een deel van de spoorlijn bij de Kirkstall-brug, dat in het verleden verschillende keren is overstroomd. Als onderdeel van het Leeds Flood Alleviation Scheme Phase 2 (FAS2), zullen de waterkeringswerken op de rechteroever (spoorwegzijde) van de rivier de Aire bestaan uit een waterkering, die zich uitstrekt over 1,4 km met behulp van een aarden wal of staalplaat gestapelde stormvloedkeringen van staalplaat. De dijk zal aansluiten op overstromingsmuren, ook in aanbouw.

Begin juni is er een nieuwe voetgangersbrug geïnstalleerd bij Strathbungo in het zuiden van Glasgow. Network Rail heeft samen met aannemer BAM Nuttall de nieuwe voetgangersbrug geplaatst als onderdeel van het elektrificatieproject van Glasgow naar Barrhead. Dat betreft een investering van de Schotse regering om de spoorwegdiensten van Schotland koolstofvrij te maken. De brug met één overspanning werd met succes op zijn plaats gehesen over de spoorlijn met behulp van een kraan van 500 ton.

Havenbedrijven en vaarwegbeheerders beschermen hun infrastructuur, zoals kades en ligplaatsen bij sluizen, doorgaans tegen erosie als gevolg van scheepsschroeven met bodembescherming. Recent onderzoek brengt het gedrag van de stroming, veroorzaakt door scheepsschroeven bij het aan- en afmeren beter in kaart met nieuwe meettechnieken en geavanceerde berekeningen. In dit onderzoek werken de onderzoeksinstituten Deltares en MARIN samen met havenbedrijven, Rijkswaterstaat en aannemers.

Van 28-02-2023 tot en met 06-06-2023:

Wij verwelkomen de nieuwe leden:

A. Aantjes (WOB/DMC/
Infraconsult)
Suevenpoort 11
3991 EJ HOUTEN
Tel.: 030 637 99 59

K.J. Dijkstra (NBM)
Molenwijck 43
5175 WC LOON OP ZAND
Tel.: 0416 533 896

W.P.A. Lamein (HBM/HWZ/
Intervam?BAM Woningbouw)
Eikenstraat 61
1326 AH ALMERE
Tel.: 06 129 80 636

A.J.W. Lucas (Fort Bouw, Matab
Alta)
Tolhuis 57
3332 BH ZWIJNDRECHT
Tel.: 078 616 29 56

W. Topma (BAM Telecom)
Boontjes 15
8862 DA HARLINGEN
Tel.: 06 526 92 654

De volgende leden verhuisden naar:

J.W. Akkerman
Welthuis de Morgenster, km. 111
Nassaulaan 11
2712 AT ZOETERMEER
Tel.: 079 316 45 21

W. Boonstoppel
Dokter Vlaanderenlaan 42
7314 EX APELDOORN

E. van Houten
Jan de Ridderstraat 56
2201 ND NOORDWIJK
Tel.: 06 154 31 296

De volgende leden hebben hun lidmaatschap opgezegd:

Mw. C. Burrei-Jongbloed
Oosteinde 12-2
1674 NB OPPERDOES

Mw. J.K.C. de Groot-Kleijer
Mw. Kuipers Rietbergplantsoen
59
2742 VE WADDINXVEEN

Sj. van Leeuwen
Mezenhof 5
5971 CR GRUBBENVORST

W. Wittenberg
Begijnenkamp 65
6662 TP ELST (Gld.)

Met leedwezen geven wij kennis van het overlijden van:

Onbekend:
A. de Vries
Schouwenhove 166
2332 DT LEIDEN

18-11-2022:
J.E.A. van Gils
Serviceresidentie Vredenbergh
Lovensdijkstraat 7
4818 AJ BREDA

29-12-2022:
R.P. Ripmeester
Geuzenpad 18
2722 AV ZOETERMEER

Januari 2023:
Mw. W.J. van der Zee-van Pelt
Theo Mann Bouwmeesterlaan104
2597 HJ DEN HAAG

13-02-2023:
A.C.M. de Ruwe
Bergweg 1b
3951 LH MAARN

19-02-2023:
Mw. Y. Otten-Samplonius
Aldebaran 16 A
8531 NL LEMMER

21-02-2023:
Mw. J. Jonkheid-van Hasselt
Rubenslaan 1
3723 BM BILTHOVEN

26-02-2023:
C.A.M. van der Helm
Lekstraat 51
1316 PA ALMERE

01-04-2023:
D.J.P. Burrei
Oosteinde 12-2
1674 NB OPPERDOES

08-04-2023:
Mw. C. Aarts-Hendriks
Turijnstraat 16
5237 ER 's-HERTOGENBOSCH

19-04-2023:
A.P. van Velzen
"De Vijverhof"
Spruit en Bosch 1
3481 EZ HARMELEN

10-05-2023
Mw. S.C. Poort-van Vooren
Teerlingstraat v13
5473 JG HEESWIJK-DINTHER

18-05-2023:
Mw. Y. Bal-Wijna
Endezand 90
2285 LK RIJSWIJK

19-05-2023:
Mw. J.j.H. Mackaaiju-Verwolf
Baron Bentinckstraat 28
3764 CN SOEST

24-05-2023
A.G. Leemereise
Haverstreng 3
8112 AN NIEUW-HEETEN

01-06-2023:
A.Eeltink
Jean Monnetstraat 17
1963 KP HEEMSKERK

Informatieadres
Vereniging BAM Gepensioneerden
H.J. Nederhorststraat 1
2801 SC Gouda
Telefoon (0182) 59 04 05
E-mail vbg@bam.com

De vereniging is aangesloten bij de
Koepel Gepensioneerden